

2022-06-22
Fi2021/02514
Fi2022/02093

Finansdepartementet

Boverket
Box 534
317 23 Karlskrona

Uppdrag om vägledning för planläggning enligt plan- och bygglagen (2010:900) intill transportleder för farligt gods

Regeringens beslut

Regeringen ger Boverket i uppdrag att ta fram vägledning för planläggning enligt plan- och bygglagen (2010:900) intill transportleder för farligt gods. Vägledningen ska vara tillämplig vid region-, översikts- och detaljplanering för bedömning av risker i samband med olyckor vid transport av farligt gods på väg eller järnväg.

Boverket ska när uppdraget utförs hämta in synpunkter från Trafikverket, Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och länsstyrelserna. Boverket ska också hämta in synpunkter från Sveriges Kommuner och Regioner samt vid behov från ett urval av kommuner och regioner.

Boverket ska redovisa uppdraget till Regeringskansliet (Finansdepartementet) senast den 31 maj 2023.

För uppdraget får Boverket under 2022 använda högst 500 000 kronor som ska redovisas mot det inom utgiftsområde 18 Samhällsplanering, bostadsförsörjning och byggande samt konsumentpolitik för budgetåret 2022 uppförda anslaget Bostadspolitisk utveckling, anslagsposten 1 Bostadspol. utv. - del till KamK. Medlen betalas ut engångsvis efter rekvisition ställd till Kammarkollegiet senast den 15 december 2022. Medel som inte har använts för avsett ändamål ska återbetalas senast den 1 mars 2023 till Kammarkollegiet. Vid samma tidpunkt ska en ekonomisk redovisning av använda medel lämnas till Kammarkollegiet. Redovisning, rekvisition och återbetalning ska hänvisa till diarienumret för detta beslut.

Bakgrund

Transport av farligt gods är nödvändig i dagens samhälle, men många gånger uppstår en konflikt mellan å ena sidan olycksrisker kopplade till sådan transport och å andra sidan ny bebyggelse som planeras. Behovet av bostadsbyggande, samhällsservice och kommersiell service i kollektivtrafiknära lägen har ökat och det sker på många håll en förtätning av städer – inte minst i storstadsregionerna. Förtätningen medför att transport av farligt gods utgör en olycksrisk som behöver beaktas i den fysiska planeringen.

Kommunerna har ett ansvar enligt plan- och bygglagen för att vid planläggning intill transportleder ta hänsyn till riskerna för omgivningen med transport av farligt gods. Bebyggelse och byggnadsverk ska nämligen lokaliseras till mark som är lämpad för ändamålet med hänsyn till människors hälsa och säkerhet och till risken för olyckor (2 kap. 5 § första stycket 1 och 5).

Vidare har länsstyrelsen ett ansvar för att hänsyn tas till dessa risker genom samråd och granskning av kommunernas översikts- och detaljplaner och genom tillsyn av detaljplanerna. Mellan länsstyrelserna i Skåne, Stockholms och Västra Götalands län finns det ett etablerat samarbete med erfarenhetsutbyte om riskhänsyn i fysisk planering. Inom detta samarbete har länsstyrelserna bl.a. tagit fram riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods.

På nationell nivå är ansvaret för den fysiska planeringen intill transportleder av farligt gods fördelat mellan flera myndigheter.

Boverket, som arbetar med frågor som rör samhällsplanering, byggande och boende, har tagit fram föreskrifter och vägledningar som exempelvis en tillsynsvägledning för naturolyckor. Boverket har också gjort en sammanställning över vilka rekommendationer som finns på landets länsstyrelser. Denna visar att flera länsstyrelser har tagit fram särskilda rekommendationer för sitt län medan andra tillämpar redan framtagna. Enligt sammanställningen finns det önskemål om en nationell vägledning för hur riskerna med transport av farligt gods kan beaktas i den fysiska planeringen.

Trafikverket ansvarar för den långsiktiga planeringen av infrastruktur för vägtrafik, järnvägstrafik, sjöfart och luftfart samt för byggande och drift av statliga vägar och järnvägar.

MSB har bl.a. ansvar för frågor om skydd mot olyckor i den utsträckning som inte någon annan myndighet har det ansvaret. MSB är vidare föreskrivande myndighet för regler om landtransport av farligt gods.

På nationell nivå saknas det emellertid aktuell vägledning med rekommendationer för planläggning enligt plan- och bygglagen intill transportleder där det transporteras farligt gods. Sådan vägledning skulle innebära ett viktigt stöd för kommunerna och länsstyrelserna.

På regeringens vägnar

Jeanette Gustafsdotter

Roger Lind

Kopia till

Statsrådsberedningen/FCK och SAM
Justitiedepartementet/SSK
Finansdepartementet/BA, BB, K, SFÖ och VS
Infrastrukturdepartementet/TP
Sveriges Kommuner och Regioner
Kammarkollegiet
Myndigheten för samhällsskydd och beredskap
Trafikverket
länsstyrelserna